

Sygn. akt II CSK 713/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku U.L.
przy uczestnictwie „P...” Spółki Akcyjnej
z siedzibą w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 maja 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 8 czerwca 2017 r., sygn. akt XV Ca [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002 r., nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Oczywistą zasadność skargi skarżący przedsiębiorca przesyłowy wywodzi z niewłaściwego zastosowania art. 305² § 2 k.c. przez ustanowienie służebności przesyłu w sytuacji, gdy dysponował tytułem prawnym w postaci decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, ewentualnie zasiedzenia

służebności, a zwłaszcza z faktu, że w innej sprawie na podstawie tych samych dokumentów został ustalony jego tytuł prawny do korzystania z innej nieruchomości.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Nie jest wystarczającym argumentem, że w innej sprawie zapadło odmienne orzeczenie, chociaż rozbieżność orzeczeń w zbliżonych lub tożsamyh stanach faktycznych nie jest pożądana. W sprawie niniejszej Sąd drugiej instancji przeprowadził z urzędu uzupełniające postępowanie dowodowe w zakresie ilości i posadowienia linii energetycznych. Zważywszy na stanowisko judykatury, że postępowanie dowodowe nie może zmierzać do modyfikacji decyzji ostatecznej wydanej na podstawie art. 35 u.z.t.w.n., w tym również do uzupełnienia jej zakresu przedmiotowego i konieczne jest, by w jej treści była zindywidualizowana nieruchomość oraz osoba właściciela, najpełniej wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2014 r., IV CSK 724/13 (nie publ.), nie ma podstaw do stwierdzenia uchybienia przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Przedstawione zagadnienia nie są zagadnieniami prawnymi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał bowiem, że mają one poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne. Przedstawione zagadnienie sprowadza się w istocie do zakresu dopuszczalnego prowadzenia z urzędu przez sąd postępowania dowodowego w sprawie o zasiedzenie służebności przesyłu. Nie ma jednak wątpliwości, że sąd z urzędu ustala podmiot, na którego rzecz biegnie zasiedzenie i datę nabycia prawa lecz przesłanki zasiedzenia jest zobowiązana wykazać strona, która na nie się

powołuje. Fakt, że sąd nie jest pozbawiony możliwości działania z urzędu w celu wyjaśnienia istotnych okoliczności (art. 232 zd. 2 w zw. z 13 § 2 k.p.c.), nie oznacza obowiązku działania za stronę, która nie podejmuje stosownych czynności procesowych. Ponadto z uwagi na wielość stanów faktycznych i różnorodność sytuacji procesowych nie jest możliwe udzielenie stanowczej odpowiedzi. Brak również podstaw do przyjęcia, że istnieje poważna wątpliwość uzasadniająca potrzebę wykładni art. 305² k.c. w zakresie składników wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu, bo co do kwestii zmniejszenia wartości nieruchomości Sąd Najwyższy wypowiadał się wielokrotnie, również w uchwale z dnia 11 grudnia 2015 r., III CZP 88/15 (OSNIC 2016 r., nr 12, poz. 144), co uchyla konieczność kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z 13 § 2 k.p.c.).

at